

ES PUIG ROIG

Serra de Tramuntana. Mallorca.

Tres itineraris pel mateix paratge: el Puig Roig, un cim de poc més de mil metres envoltat de cingles, a la marina de Lluc.

El més «clàssic» i concorregut és el que l'envolta sense ascendir-hi. Però, tanmateix, és prou interessant per bé que més difícil, el que hi fa cim. La major part del camí és comuna. Una alternativa dons, és combinar-los. Les tres ressenyes que segueixen van en aquest ordre.

Les vistes de la costa nord, retallades per un rosari de «morros», cales i penya-segats, ja justifiquen per sí sol l'excursió. Però hi ha més: el camí guanyat al cingle, el pas pel fèrtil Clot d'Albarca, la vista a vol d'ocell sobre l'impressionant esvoranc de s'Entreforc, on s'ajunten el torrent de Lluc amb el del Gorg Blau, buscant la sortida al mar pel de Pareis. I tots aquests paratges envoltats de les moles del Tomir, el Puig de Massanella i el Major, com a teló de fons. Són al·licients que val la pena assaborir.

Camins i racons avesats al personal amb pes a l'esquena: ahir contrabandistes i pescadors, avui excursionistes.

A tenir en compte: cal passar per la possessió de Mossa i la propietat solament permet fer-ho en diumenge.

La volta

Distància	20,6 km
Desnivell acumulat	638 m
Nivell de dificultat	fàcil
Data	15 de maig de 2005
Cartografia	Ed. Alpina: Mallorca Tramuntana Nord (1:25000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=474650

És l'itinerari més conegut, realitzat per centenars de senderistes. No ofereix cap mena de dificultat a banda de la seva llargària, que podem reduir si disposem de transport entre Lluc i l'accés a la finca de Mossa.

Accés

És habitual iniciar al recorregut al portell d'accés a la possessió de Mossa, al punt quilomètric 15,3 de la Ma-10 entre Pollença i Sóller, i acabar-lo a Lluc. Però afegint-hi quatre quilòmetres més, el podem fer circular. Una altra opció, tota vegada que l'aparcament prop del portell és difícil: començar des de la l'àrea d'esbarjo Menut II, a l'alçada de punt quilomètric 16.

Lluc (475m)

Partim de davant mateix de la façana del santuari passant per sota dels porxos en direcció a sol ixent fins al camp de futbol i la zona habilitada per acampada, on prenem (N) un camí carreter.

A la bifurcació (indicada) prenem el ramal de l'esquerra, en direcció a Es Pixarells, fins a l'àrea recreativa Manut II on sortim a la carretera i la seguim a mà esquerra durant un quilòmetre i mig fins al portell d'accés a la possessió de Mossa. És obert els diumenges i hi ha guarda. Solament es permet el pas aquest dia de la setmana.

Mossa (510m)

Passada la tanca, per un camí ample, entremig de sementers sustentats per llargues i sòlides galeres, ens adrecem a les cases de Mossa on, abans d'arribar-hi pugem a mà dreta, travessem un portell i enfilem un camí esglaonat fins la part posterior (hi ha rètols indicadors).

Entrem a l'alzinar i seguim un ben fressat camí de bast que marxa en direcció nord, en moderat pendent. Després gira a ponent, enfilant-se més fort. És el Pas de ses Cases. Guanyat a la roca i amb contraforts de pedra en sec, salva un penya-segat de considerable alçària, però és prou ampli com per no suposar cap mena de problema. Una bona mostra d'enginyeria rural, obra dels mestres margers. Hem llegit a toponimiamallorca.net que fou construït el segle XIX per comunicar Mossa amb Cosconar, davant el bloqueig que havia imposat el propietari de sa Plana a la via tradicional pel coster de migjorn.

Coll des Ases (625m)

Entre els puigs Roig i Caragoler de Femenia, ja hi podem albirar el mar. Dos-cents cinquanta metres més enllà, quan el camí gira a N, unes fites a mà esquerra ens senyalen un corriol d'accés al Puig Roig. El camí, empedrat a trossos, és fa més planer però pedregós i va prenent direcció a mestral (NW) pel marge esquerre (hidrogràfic) del Torrent de s'Esmorcador. A mà esquerra trobem una balma que podria servir per aixoplugar-nos en cas de malt temps, amb un abeurador conegut com es Cocó de sa Bauma. Encara més enllà, altre fites senyalen un segon corriol d'accés al cim.

Pas d'en Segarra (700m)

O Pas de Sa Garra. És el punt on el camí, revoltant un contrafort que es despenja del cim, fa un gir de 90° vers garbí (SW). Un petit esperó rocallós ens pot servir de mirador. Davant nostre s'obre, a dreta i esquerra, un rosari de puntes o morros, cales i penya-segats. El més vistent és el Morro de Sa Vaca. També hi albirem torres de guaita, com la de Lluc i, més enllà, la de sa Mola de Tuent, construïdes per advertir dels atacs de la pirateria.

Aviat comencem a perdre alçària progressivament, per un camí farcit de càrritx. Es fa difícil no ensopegar perquè la vista se'ns en va a resseguir el paisatge i el matollar ens amaga el rocam. Tot és pedra i matoll, espurnejat per algun grapat d'ullastres. I la mar ben a prop.

Quan el camí va girant a migdia, tot revoltant la Roca Roja, albirem sobre un lloc una edificació rectangular. És un antic quarter de carrabiners situat en aquest punt estratègic per controlar el contraban (1). Més a migdia podem veure l'esvoranc de s'Entreforc, on s'ajunten els torrents de Lluc i del Gorg Blau per formar l'engorjat del Torrent de Pareis.

Travessem una paret termenal de pedra seca que s'allargassa fins prop del quarter i ja podem albirar les cases de la balma de Cosconar. Poc abans d'arribar-hi el camí aboca a un camí carreter. Si el seguíssim a mà dreta ens duria en poca estona al la font des Poll i al quarter.

(1) Pel que hem llegit, l'edifici fou una donació d'un conegut i acabat estraperlista. I diuen les males llengües que servia sobretot per controlar... als carrabiners.

Cosconar (520m)

Grup de cases construïdes a l'aixopluc d'una balma que es conserven en bon estat. Solen estar habitades els caps de setmana.

Baixem per una pista apta per a vehicles que, primer vers sol ixent i després migdia va fent giragonses entre marjades d'olivar, amb exemplars antiquíssims. Creuem el torrent d'Alqueda per un pontarró i atenyem les cases de Son Llobera i Can Pontico.

Clot d'Albarca (324m).

Son Llobera i Can Ponticó son antigues cases restaurades, voltades de cuidats jardins. Després d'una tanca la pista és asfaltada. De la carena a migdia en destaca la gran creu que corona el Pujol de la Trobada, sobre mateix de Lluc.

Travessem el pla i fèrtil Clot d'Albarca vers migdia fins a l'alçada de la possessió homònima, que deixem a mà dreta, on la pista comença a fer llaçades per enfilarse a Lluc. Podrem estalviar-nos-en algunes fent dreces mes o menys evidents.

Entrem a Lluc per ponent, pel costat del torrent i la depuradora.

El cim

Distància	16,5 km
Desnivell acumulat	+903 -945 m
Nivell de dificultat	difícil
Data	22 d'abril de 2012
Cartografia	Ed. Alpina: Mallorca Tramuntana Nord (1:25000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=13813224

Variante, més difícil i menys concorreguda, per tal de coronar-ne el cim. La consideració de difícil li atorguem bàsicament per la desgrimpada del Pas de sa Paret, fàcil però exposada. L'ascensió al cim des de prop del Coll des Ases, així com el tram entre aquest i el Pas de sa Paret, es fa per camí fitat, però pedregós, sovint envaït de càrritx i poc definit. La resta, coincideix amb la volta al puig i no ofereix cap tipus de dificultat.

A diferència de la volta, en aquest cas, l'itinerari comença al portell d'accés a la finca de Mossa. Obviem ressenyar el tram entre aquest punt i el Coll des Ases, així com el de Cosconar a Lluc, per seguir exactament el mateix camí que la ressenya anterior.

Accés

A l'alçada del punt quilomètric 15.3 de la Ma-10, entre el coll de sa Batalla i Pollença, hi ha el portell d'accés a la possessió de Mossa. Comencem a caminar en aquets punt. Cal tenir-ho en compte a l'hora de comparar distàncies amb els altres itineraris.

Camí del Puig Roig (610m)

Abandonem el fàcil camí de la volta al Puig Roig per enfilar-nos per un rascler, guiats per fites, en direcció a un collet.

El camí, pedregós i embrollat per les carritxeres, és poc definit. Solament apareix fressat en alguns curts trams. Per no perdre'l ens cal estar ben atents a les fites. Aquesta serà la tònica de tota l'ascensió.

Passat el collet anem a flaquejar per la base d'unes parets que deixem a mà esquerra, sempre en direcció a ponent. Perdem una mica d'alçària, superem una graonada, on potser ens caldrà ajudar-nos amb les mans en algun punt, i continuem pel fons d'una torrentera seca en direcció a un altre collet a la base meridional del cim. Els darrers metres els guanyem sobre rascler.

Puig Roig (1003m)

Cim pedregós coronat per un vèrtex geodèsic. Hi podem albirar des de l'accidentada costa a les moles del puigs Caragoler, Tomir, Massanella i Major.

La Roca Roja a penes destaca darrere d'una collada. Guiats per fites, baixem vers migdia fins a un comellar i anem a passar l'ampla collada en direcció a llebeig (SW). Continuem davallant i enfilem de nou per guanyar el cim de la Roca Roja.

Roca Roja (843m)

També anomenada Penya Roja o Rotja, és una prominència a l'extrem sud-occidental del massís. Si bé limitada vers gregal, s'hi albira una panoràmica semblant a la del Puig Roig. Son especialment notables les vistes de s'Entreforc, amb els tres esvorancs excavats pels torrents de Lluc, Gorg Blau i Pareis.

Baixem del cim resseguint, sempre guiats per fites, uns tres-cents cinquanta metres propers al cingle (SW), que deixem a mà dreta, fins a l'alçada d'una paret

terminal de pedra seca que puja des de prop del quarter de carrabiners. Al fil del cingle, localitzem una bretxa per la que comencem a davallar.

Pas de sa Paret (730m)

Els primers metres els davallem verticalment, per després fer-ho esbiaixadament cap a l'esquerra (en el sentit de la marxa) per una lleixa i continuar en direcció a la paret terminal. No és difícil, però hi ha alguns punts exposats. Hi ha senyals de pintura vermella.

Un cop sobre el mur, hi ha qui opta per resseguir-lo i qui baixa esbiaixadament. En qualsevol cas el pendent és molt accentuat i el trànsit incòmode per entremig de les carritxeres. Fins que atenyem el camí costaner de la volta el puig i que prenem a mà esquerra. Poc més enllà l'abandonem (opcional) per baixar a la font des Poll. Si no passem per la font, poc més enllà sortim al camí carreter.

Font des Poll (474m)

Situada sobre la cruïlla del camí que mena al quarter de carrabiners amb una torrentera. Ben condicionada i de déu generosa.

Camí carreter amunt atenyem les cases de Cosconar.

El cim i el camí costaner

Distància	17,3 km
Desnivell acumulat	822 m
Nivell de dificultat	difícil
Data	26 de març de 2017
Cartografia	Ed. Alpina: Mallorca Tramuntana Nord (1:25000)
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=17078170

És una combinació dels dos itineraris anteriors. Partint de l'Àrea d'Esbarjo Menut II, fem camí comú amb aquests fins al Coll des Ases. Poc més enllà d'aquí seguim l'itinerari del cim, baixant per la Roca Roja i el Pas de sa Paret.

Quan trobem el camí de la volta el seguim a mà dreta, revoltant en el sentit de les busques tota la mola i, pel Pas d'en Segarra, anem a retrobar el Coll des Ases i desfem el Pas de ses Cases.

Com en el cas de la ressenya del cim, a consideració de difícil li atorguem bàsicament per la desgrimpada del Pas de sa Paret, fàcil però exposada.

Accés

A l'alçada del punt quilomètric 16 de la Ma-10, entre el coll de sa Batalla i Pollença, hi ha l'àrea d'esbarjo Menut II, on deixem el vehicle i comencem la caminada, seguint la carretera fins al portell d'accés a la possessió de Mossa.

Menut II (520m)

Sortim de l'àrea d'esbarjo i seguim la carretera a mà esquerra durant uns set-cents metres i escaig fins al portell d'accés a Mossa.

Obviem detallar l'itinerari entre aquest punt i el Pas de sa Paret per seguir idèntic camí que el que s'ha descrit en les dues ressenyes precedents (veure les entrades Mossa, Coll des Ases, Camí del Puig Roig, Puig Roig i Roca Roja)

Pas de sa Paret (730m)

Els primers metres els davallem verticalment, per després fer-ho esbiaixadament cap a l'esquerra (en el sentit de la marxa) per una lleixa i continuar en direcció a la paret terminal. No és difícil, però hi ha alguns punts exposats. Hi ha senyals de pintura vermella.

Un cop sobre el mur, hi ha qui opta per resseguir-lo i qui baixa esbiaixadament. En qualsevol cas el pendent és molt accentuat i el trànsit incòmode per entremig de les carritxeres. Fins que atenyem el camí costaner de la volta al puig.

Camí costaner (550m)

El prenem a mà dreta. Guanyem alçària progressivament per un tram farcit de càrritx, tant que és fàcil perdre el rastre del camí, malgrat ser molt fressat. Es fa difícil no ensopegar perquè la vista se'ns en va a resseguir el paisatge i el matollar ens amaga el rocam. Tot és pedra i matoll, amb la mar ben a prop.

Revoltem al peu de la Roca Roja amb unes vistes espectaculars sobre la costa de que sobresurten la Mola de can Palou, el Morro de sa Vaca i el Morrillo de Bordils, on hi albirem les restes de la Torre de Lluc. Travessem una segona paret terminal i, encara en moderat ascens, progressem paral·lels a la línia costanera. El Cingle Pla ens dóna accés al Pas d'en Segarra.

Pas d'en Segarra (700m)

O Pas de Sa Garra. És el punt on el camí, revoltant un contrafort que es despenja del cim, fa un gir de 90° (SE). Un petit esperó rocallós ens pot servir de mirador.

El camí ben definit, a trams empedrat i amb bons contraforts es fa més planer i fàcil de seguir. Ens apartem de la línia costanera pel marge esquerra (hidrogràfic) del torrent de s'Esmorcador.

Unes fites a mà dreta senyalen un dels corriols d'accés al Puig Roig. Més enllà trobem una balma que bé podria servir-nos d'aixopluc en cas de malt temps, amb un abeurador anomenat es Cocó de sa Bauma. Aviat retrobem el camí pel que ens hem enfilat al cim i desfem el camí d'anada davallant pel coll des Ases i el Pas de ses Cases.